

13.4.21

Heta – henkilökohtaisten avustajien työnantajien liitto ry
VIITE: Lausuntopyyntö VN/9410/2021

LAUSUNTO

Heta-liitto ja useat vammaisjärjestöt ovat ottaneet julkisesti kantaa sen puolesta, että vammaisten henkilöiden ja henkilökohtaisten avustajien asema huomioidaan rokotusjärjestyksessä. Ehdotettu asetuksen muutos ei kuitenkaan muuta kummankaan ryhmän asemaa rokotusjärjestyksessä. Ryhmiä ei mainita asetusta koskevassa muistiossa, minkä vuoksi saa käsityksen, että asiaa ei ole valmistelussa arvioitu.

Heta-liitto katsoo, että henkilökohtaisen avun käyttäjät ja henkilökohtaiset avustajat on asetettava rokotusjärjestyksessä riskiryhmiin kuulumattoman työikäisen väestön edelle. Koska riskiryhmien määrittely ei ole ollut yksiselitteistä, on käytännössä vaihtelua siinä, miten vammaiset henkilöt ovat saaneet koronarokotteita. Henkilökohtaiset avustajat rinnastuvat esimerkiksi hoitokotien henkilöstöön tai muuhun sote-henkilöstöön, joka voi myös työtehtävissään olla vastuussa covid 19 -infektioon sairastuneen hoidosta. Kyse on siis osin asetuksen 1-ryhmän kaltaisesta sote-henkilöstöstä.

Henkilökohtainen apu antaa vammaisille henkilöille mahdollisuuden perus- ja ihmisoikeuksien käytännön toteutumiseen. Ei ole hyväksyttävää, että vammaiset henkilöt ovat muuta väestöä suuremmassa riskissä sen vuoksi, että arjen toimiminen vaatii toisen henkilön läsnäoloa. Jo nyt on osoitettavissa, että vammaiset henkilöt ovat maailmanlaajuisesti yliedustettuina koronaviruksen uhreissa. Suomi on YK:n vammaisosopimuksen ratifioimalla sitoutunut toteuttamaan kansainväliseen oikeuteen perustuvien velvoitteidensa mukaisesti kaikki tarvittavat toimet varmistaakseen vammaisten henkilöiden suojelun ja turvallisuuden vaaratilanteissa (11 artikla).

Koronarokotteiden tarjoaminen henkilökohtaisille avustajille on myös yksi keino turvata vammaisten tarvitseman avun saantia. Henkilökohtaisen avun käyttäjä voi sairastua koronaan, minkä vuoksi tämän luona lähikontaktissa työskentelevälle henkilökohtaiselle avustajalle kyse on työsuojeluasiasta.

Näistä syistä on perusteltua, että henkilökohtaisen avun käyttäjille ja heitä avustavalle henkilöstölle mahdollistetaan koronarokotusten saanti ennen muun työikäisen väestön rokottamista. Heta-liitto katsoo, että vammaisten aseman huomioimisella on myös laaja yhteiskunnallinen hyväksyntä, eli ratkaisu olisi myös eettisesti ymmärrettävissä.

Porvoossa 13.4.2021.

Maija Aatelo, Puheenjohtaja